



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЉАЈИЋ ПРОТИВ СРБИЈЕ

(Представка број 41820/16)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

23. октобар 2018. године

Ова пресуда је правоснажна, али може бити предмет редакцијских измена.

У предмету Љајић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора у саставу:

Pere Pastor Vilanova, *председник*,

Branko Lubarda,

Georgios A. Serghides, *судије*,

и Fatoş Aracı, *заменик секретара Одељења*,

После већања на затвореној седници 2. октобра 2018. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је инициран представком (број 41820/16) против Републике Србије која је поднета Суду 5. јула 2016. године у складу са чланом 34. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) од стране држављана Србије, господина Решада Љајића (у даљем тексту: подносилац представке).

2. Подносиоца представке је представљао господине С. Љајић из Београда. Владу Србије (у даљем тексту: Влада) заступао је њихов агент, госпођа Н. Плавшић.

3. Притужба подносиоца представке, која се односи на неизвршење правоснажне домаће судске одлуке донете у корист подносиоца представке, упућена је Влади 30. августа 2017. године. Друге две притужбе, према члану 13. и члану 1. Протокола бр. 1, одбачене су у поступку пред судијом појединцем због неисцрпености.

ЧИЊЕНИЦЕ**I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА**

4. Подносилац представке је рођен 1964. године и живи у Штитарима.

A. Грађански поступак и извршни поступак

5. Трећи општински суд у Београду је 30. маја 2000. године наложио друштвеном предузећу КМГ Трудбеник (у даљем тексту: привредно друштво дужник) са седиштем у Београду да плати подносиоцу представке одређени износ због неизмирених обавеза по основу зараде,

као и трошкове настале у току парничног поступка (пресуда број П1 863/99). Ова пресуда је постала извршна 19. јуна 2000. године.

6. На захтев подносиоца представке у том смислу, Четврти општински суд у Београду је 13. марта 2002. године наложио извршење поменуте пресуде и даље наложио дужном привредном друштву дужнику да плати трошкове извршења подносиоцу представке (решење о извршењу број I-VIII 101/2002).

7. Извршни поступак је привремено прекинут 7. октобра 2003. године због поступка принудног поравнања пред Привредним судом у Београду („Привредни суд“).

В. Стечајни поступак

8. Привредни суд је 9. децембра 2011. године отворио стечајни поступак у односу на привредно друштво дужника.

9. Подносилац представке је 6. марта 2012. године поднео предлог за извршење пресуде од 30. маја 2000. године (у даљем тексту: предлог за извршење) стечајном управнику. Стечајни управник није одбио предлог подносиоца представке, нити га је проследио Привредном суду.

10. Подносилац представке је 24. фебруара 2014. године доставио предлог за извршење Привредном суду, а 1. октобра 2014. године га је допунио.

11. Подносилац представке се 6. августа и 27. октобра 2014. године жалио на неактивност судије који је вршио дужност у стечајном поступку.

12. Привредни суд је 13. октобра 2014. године одбацио предлог подносиоца представке уз образложење да је поднесен неблаговремено.

13. Привредни апелациони суд је 28. јануара 2015. године одбио жалбу подносиоца представке и потврдио одлуку Привредног суда од 13. октобра 2014. године.

14. Подносилац представке је 24. марта 2015. године изјавио уставну жалбу, жалећи се на одлуку од 28. јануара 2015. године.

15. Међутим, 19. маја 2016. године Уставни суд је одбацио жалбу подносиоца представке као неосновану.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

16. Одговарајући домаћи закон који се односи на статус друштвених предузећа, извршни поступак и стечајни поступак описан је у предметима *Р. Качанор и други против Србије* (бр. 2269/06 и други, §§ 57-64 и §§ 71-76, 15. јануар 2008. године) и *Јовичић и други против Србије* ((одл.), број 37270/11, ставови 88-93, 15. октобар 2013. године).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. КОНВЕНЦИЈЕ

17. Подносилац представке се притуживао на пропуст тужене Државе да изврши правоснажну судску пресуду донету у његову корист.

Случај би требало испитати према члану 6. Конвенције, који гласи као што следи:

Члан 6. став 1.

„Приликом одлучивања о грађанским правима и обавезама..., свако има право на правично и јавно саслушање у разумном року од стране независног и непристрасног суда који је успостављен на основу закона“.

А. Допуштеност

18. Влада је тврдила да је, с обзиром да подносилац представке није правилно пријавио своје потраживање у горе споменутом стечајном поступку, његова представка Суду неприхватљива због неисцрпљивања домаћих правних лекова.

19. Подносилац представке је тврдио да је поступио у складу са условима исцрпености.

20. Суд је већ размотрио сличне аргументе и одбацио их (видети, *mutatis mutandis*, *Лолић против Србије*, број 44095/06, став 26, 22. октобра 2013, а посебно, *Стоковић и други против Србије* (одл.), бр. 75879/17 и 17 других, §§ 28-30, 8. март 2016. године). Суд не види разлог да одступи од таквог приступа у овом предмету. Према томе, приговор Владе се мора одбацивати.

21. Суд даље напомиње да притужба подносиоца представке није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3. (а) Конвенције. Такође констатује да није неприхватљива по било ком другом основу. Стога се мора прогласити прихватљивом.

Б. Основаност

22. Суд примећује да је домаћа пресуда у питању у овом предмету остала неизвршена до данас.

23. Суд даље примећује да је често наилазио на кршења члана 6. Конвенције и/ или члана 1. Протокола бр. 1. у предметима која покрећу питања слична онима која су покренута у овом случају (видети *P. Качапор и други*, горе цитиран, ставови 115-116 и § 120, *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05 и даље, §§ 123-124 и §§ 133-134, 13. јануар 2009. године).

24. Након што је размотрио сав достављени материјал, Суд сматра да Влада није изнела ни једну чињеницу или убедљив аргумент који би могао да га убеди да дође до другог закључка у погледу овог предмета. У складу с тим, дошло је до кршења члана 6. став 1. Конвенције.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

25. Члан 41. Конвенције гласи:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета, трошкови и издаци

26. Подносилац представке је тражио да се Туженој нареди да плати из сопствених средстава: (i) износе додељене у правоснажној пресуди донетој у његову корист 30. маја 2000. године; (ii) 2.600 долара за нематеријалну штету; и (iii) 2.000 долара у погледу правних трошкова насталих у поступку пред домаћим судовима и Судом.

27. Влада је оспорила та потраживања.

28. Имајући у виду повреду које су утврђене у овом предмету и сопствену судску праксу (видети *P. Качанор и други*, горе цитиран, ставови 123-126 и *Црнишанин и други*, цитиран горе, § 139), Суд сматра да захтев подносиоца представке за накнаду материјалне штете у вези са плаћањем неизмиреног дуга на основу пресуде мора бити прихваћен. Влада ће, стога, платити подносиоцу представке износ који је додељен правоснажном домаћом пресудом која је усвојена 30. маја 2000. године, умањено за све износе који су можда већ плаћени у односу на поменуту пресуду.

29. У погледу нематеријалне штете, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак који произилази из кршења Конвенције утврђене у овом предмету. С обзиром на своју судску праксу (*Стошић против Србије*, број 64931/10, ставови 66-68, 1. октобар 2013. године), Суд додељује 2.000 евра подносиоцу представке, умањено за износе који су можда већ плаћени у том смислу на домаћем нивоу. Овај износ покрива нематеријалну штету, трошкове и издатке.

B. Затезна камата

30. Суд сматра да је прикладно да затезна каматна стопа буде заснована на маргиналној каматној стопи Европске централне банке, којој треба додати три процентна поена.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку прихватљивом;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције;
3. *Утврђује*
 - (а) да Тужена треба да плати подносиоцу представке, из сопствених средстава и у року од три месеца, износ који је додељен у судској пресуди донетој у његову корист 30. маја 2000. године, умањено за све износе који су можда већ плаћени у вези с тим;
 - (б) да Тужена треба да плати подносиоцу представке у истом року 2.000 евра у вези са нематеријалном штетом, трошковима и издацима, као и било који порез који се може наплатити на овај износ, а који треба претворити у валуту Тужене државе по стопи која се примењује на датум поравнања, након одбијања било ког износа који је можда већ плаћен по овом основу;
 - (в) да је, од истека наведених три месеца за измирење, потребно платити камату на горе наведене износе по стопи која је једнака маргиналној каматној стопи Европске централне банке, током периода доцње, плус три процентна поена;
4. *Одбацује* остатак захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и прослеђено у писаном облику 23. октобра 2018. године, у складу с правилом 77. §§ 2. и 3. Пословника о раду суда.

Fatoş Aracı
заменик секретара

Pere Pastor Vilanova
председник